

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/151/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318208147
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2019:2318208147.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou R.. M. Š., vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. J., W. XX.XX.XXXX, F. E. I., v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov, matky: Y. J., W. XX.XX.XXXX, F. M. W. U. XXX E. I.: T. J., W. XX.XX.XXXX, F. R. XX, Š., o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu a na rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov, takto

rozhodol:

I. Maloletá sa zveruje do osobnej starostlivosti otca.

II. Obmedzuje sa výkon rodičovských práv a povinností matke, a to právo a povinnosť sústavne a dôsledne sa starať o výchovu maloletej, o jej zdravie, vrátane rozhodovania o určení zdravotného poistenia a lekárskeho zákroku, vyžadujúcich súhlas zákonného zástupcu, ako aj celkového poistenia maloletej pri podaní žiadosti o vydanie občianskeho preukazu, vodičského preukazu a cestovného pasu, rozhodovania vo všetkých otázkach vzdelávania sa maloletej a jej prípravy na budúce povolanie, zastupovanie maloletej pred súdmi, štátnymi orgánmi a orgánmi samosprávy, spravovanie majetku maloletej, a to do dňa dosiahnutia plnoletosti maloletej.

III. Maloletú bude zastupovať a spravovať jej majetok otec.

IV. Matka sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 50 Eur mesačne, ktoré sa zaväzuje platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc 01.01.2019.

V. Dlžné výživné za obdobie od 01.01.2019 do 30.06.2019 na maloleté dieťa v sume 300 Eur sa povoľuje matke splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10 Eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc vykonateľnosťou rozhodnutia, pod stratou výhody splátok, až do zaplatenia, a to k rukám navrhovateľa.

VI. Styk matky s maloletou sa neupravuje.

VII. Súd udeľuje súhlas namiesto matky maloletej na zápis do školského zariadenia J. R. S. U. Š..

VIII. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. XXP/XX/XXXX-XX zo dňa 02.04.2014 v časti úpravy práv a povinností k maloletej.

IX. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 03.12.2018 domáha zmeny zverenia maloletej Diany zo starostlivosti matky do jeho osobnej starostlivosti a o nahradenie súhlasu matky k zmene školy maloletej. Navrhol tiež, aby súd matku zaviazal k plneniu vyživovacej povinnosti vždy k 15. dňu v mesiaci. Na základe rozhodnutia vydaného Okresným súdom Galanta č.k. 16P/22/2014-26 zo dňa 02.04.2014 mal otec neobmedzený styk s maloletou a s dcérou udržiaval pravidelný kontakt. Dcéra mu bola dočasne zverená na základe neodkladného opatrenia č.k. 21P/142/2018-14. S dcérou má vybudovaný veľmi dobrý vzťah. Žijú v 1-izb. byte, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Dcéra tam má vytvorené kľudné prostredie pre spanie, učenie a trávenie voľného času. Pracuje v spoločnosti Železnice SR v Bratislave, v jednozmennej prevádzke. Pomáhajú mu aj rodičia, ktorí sú v dôchodkovom veku. Dcéra má záujem o prestup na osemročné gymnázium v aktuálnom mieste bydliska, avšak k uvedenému otcovi chýba súhlas matky.

2. Uznesením č.k. 19P/151/2018-9 zo dňa 22.01.2019 súd ustanovil maloletej procesného opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky (ďalej aj „opatrovník“). Opatrovník uskutočnil šetrenie, o ktorého výsledku oboznámil súd správou zo dňa 09.04.2019. Na pojednávanie dňa 11.04.2019 sa nedostavila matka maloletej, ktorá svoju neúčast' ospravedlnila (č.l. 29) zo zdravotných dôvodov. Súd pojednával v jej neprítomnosti, keďže žiadosť bola doručená až na pojednávaní bez dôkazu o dôvode žiadosti o odročenie. Otec v rámci prednesu návrhu doplnil, že matka ďalej nie je spôsobilá osobne sa starať o maloletú, a to z dôvodu neustálych hádok, pravdepodobne spôsobených nadmerným užívaním alkoholu matkou a jej druhom, ktorý žije s matkou v spoločnej domácnosti. Otec pozoroval uvedené zmeny na strane matky už dlhšiu dobu, a však došlo k výraznému posunu asi pred rokom, kedy sa už u H. začali prejavovať psychické i fyzické príznaky. Dospel to až do takého štádia, že H. mala bolesti brucha, hľadala útočisko u susedov, viackrát bola privolaná polícia. H. pred otcom vec dlhodobo tajila, pravdepodobne v snahe uchrániť matku. Otec maloletú navštevoval každú stredu a mal maloletú každý druhý víkend v starostlivosti. Maloletá je v jeho osobnej starostlivosti od polovice septembra 2018. Matka absolútne nekontaktuje otca, kontaktuje iba maloletú prostredníctvom telefonátov, ktoré sú však podľa otca skôr zaťažujúce. Matka obviňuje maloletú, že ju opustila, uvádza jej, že už je všetko v poriadku, že sa môže vrátiť. Pre maloletú by bolo vhodné zmeniť školu, aby túto navštevovala v mieste bydliska, kde si môže vytvoriť priateľstvá, ktoré sú práve vo veku, kedy prichádza do puberty zvlášť dôležité. Maloletá má záujem navštevovať J. R. S. U. Š., kde budú 13.05.2019 prijímacie skúšky. Otec sa snažil získať súhlas matky naposledy v decembri 2018, avšak neúspešne. Matka sa vyjadrila, že je proti zmene školy, preto otec žiada, aby bol súdom nahradený jej súhlas. Maloletá má výborné študijné výsledky, aj z tohto dôvodu je v jej záujme, aby navštevovala gymnázium. Matka na základe výzvy súdu doručila lekárske potvrdenie, ktoré má preukazovať dôvod jej neúčasti na pojednávaní dňa 11.04.2019. Predmetné potvrdenie (č.l. 48) je nečitateľné. Matka si neprevzala predvolanie na pojednávanie dňa 24.06.2019 v odbernej lehote (č.l. 70), súd teda pojednával v jej neprítomnosti. Otec uviedol, že maloletá bola prijatá na osemročné J. R. S. U. Š.. Matka sa o maloletú nezaujímal, avšak pravdepodobne v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním zatelefonovala dcére, pričom telefonát skončil v slzách H.. Aj sám otec komunikoval s matkou, a táto mu vytýkala, prečo podal návrh na súd. Po oznámení, že maloletá bola prijatá na gymnázium neprejavovala žiadnu radosť. H. sa následne náhodne stretla s matkou v meste. Raz H. navštívila po škole, kedy jej ukázala psíka. Stretnutia prebehli v poriadku, avšak matka sa nijak nezapája do starostlivosti o maloletú, doteraz neprispela výživným. Vzhľadom na osobnú situáciu matky, otec požaduje nižšie výživné, ako by bolo potrebné vzhľadom na potreby maloletej, a to 50 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku. V prípade zmeny v pomeroch matky, otec zväži podanie návrhu na zmenu výšky výživného. Napríklad má vedomosť o tom, že sa matka plánuje presťahovať. Otec uviedol, že kontakt s matkou je takmer nemožný, keď sa otec snažil o telefonický kontakt s matkou počas zimných prázdnin, telefónne číslo bolo nedostupné. Matka kontaktovala dcéru, ale vždy z iného čísla. Otec zatiaľ nemal výrazné problémy s tým, že nemá súhlas druhého rodiča, maloletá je ale vo veku, kedy sa predpokladá potreba zabezpečenia osobných a cestovných dokladov, prípadne bude potrebný súhlas oboch rodičov s poskytnutím zdravotnej starostlivosti maloletej. Opatrovník navrhol vyhovieť návrhu otca a obmedziť matku na jej rodičovských právach, keďže tieto si od septembra neplní. Prítomní na pojednávaní nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, súd teda vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti rozsudku. Otec a opatrovník sa vzdali práva podať odvolanie voči rozsudku.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nasledovným skutkovým zisteniam:

3. Manželstvo rodičov maloletej H. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k.16P/22/2014-26 zo dňa 02.04.2014. Súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá H. zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú povinnosť maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 80 Eur mesačne a otec má právo stýkať sa s maloletou bez obmedzenia. V čase posledného rozhodovania matka maloletej poberala prídavky na tri maloleté deti, a to H., V., W.. U. C.. XXXX E. C., W.. U. C.. XXXX vo výške 70,56 Eur. Otec V. bol zaviazaný platiť výživné na maloletú V. sumou 82,98 Eur mesačne. Otec C. bol zaviazaný platiť výživné na maloletú C. vo výške 120 Eur mesačne. Matka bola zamestnaná v A., a.s. s príjmom približne 550 Eur mesačne v čistom. Otec pracoval v Ž. s príjmom približne 900 Eur až 1000 Eur mesačne v čistom. Maloletá mala v čase vyhlásenia predmetného rozhodnutia 6 rokov. Maloletá bola na základe neodkladného opatrenia (uznesenie Okresného súdu Galanta č.k. 21P/142/2018-14 zo dňa 24.09.2018) dočasne ponechaná v osobnej starostlivosti otca, a to až do právoplatného skončenia konania na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej. Maloletá je vo výlučnej osobnej starostlivosti otca od polovice septembra 2018.

4. Situácia ohľadne matky maloletej: U matky sa opatrovníkovi nepodarilo prešetriť pomery keďže na adrese trvalého pobytu nebol nikto zastihnutý a telefón matky bol nedostupný. Súd na základe vlastného šetrenia zistil nasledovné. Matka maloletej je vlastníčkou rodinného domu v podiele 1/1 v Trnenci nad Váhom, ktorý nadobudla kúpnu zmluvou podľa č. V XXXX/XXXX A. H. XX.XX.XXXX. Na predmetnej nehnuteľnosti viazne záložné právo tretej osoby a v súčasnosti prebiehajú konania na katastri vyznačené plombami tak, ako to vyplýva z listu vlastníctva č. XXX, pre katastrálne územie Trnovec nad Váhom. Z lustrácie Sociálnej poisťovne vyplýva, že matka bola zamestnaná v A., a.s. od 12.03.2012. Z oznámenia spoločnosti A., a.s. zo dňa 06.05.2019 vyplýva, že pracovný pomer matky skončil dňom 30.11.2018 dohodou na základe jej žiadosti. Matka sa podľa vyjadrenia Sociálnej poisťovne zo dňa 15.05.2019 nachádza v evidencii žiadateľov o dávku v nezamestnanosti. Dávku v nezamestnanosti pobera v období od 29.01.2019 do 28.07.2019. Mesačná dávka za obdobie od februára do apríla 2019 bola v priemere v čistom vo výške 379,40 Eur. Matka nepoberá nemocenské dávky, ani dôchodok, nevlastní motorové vozidlo. Dcéry matky C. a V. sú v dospelom veku, sú samostatné a nežijú s matkou.

5. Situácia ohľadne otca maloletej: Otec je od 01.03.2010 zamestnaný na základe pracovnej zmluvy U. Ž. J. F., v pracovnej pozícii vedúceho referenta, v jednosmernej prevádzke s priemerným mesačným príjmom od marca 2018 do mája 2019 vo výške 954,77 Eur v čistom. Je poberateľom prídavku na dieťa v sume 24,34 Eur mesačne a daňového bonusu vo výške 22,17 Eur mesačne. Celkový príjem otca je vo výške približne 1.000 Eur. Má vyživovaciu povinnosť k dvom synom, a to H., W.. U. C.. XXXX v sume 180 Eur mesačne E. T., W.. U. C.. XXXX v sume 190 Eur mesačne. Obaja ešte študujú. Otec je výlučným vlastníkom jednoizbového bytu v Šali a osobného motorového vozidla, r.v. 2008. Náklady na bývanie predstavujú sumu za služby spojené s bývaním vo výške 90 Eur mesačne, elektrinu v sume 20 Eur mesačne, komunálny odpad v sume 27,60 Eur/osoba/rok, TV s internetom 16,90 Eur, poisťka na byt 10,50 Eur štvrťročne. Spláca hypotekárny úver vo výške 144,92 eur mesačne, spotrebný úver vo výške 28,67 Eur mesačne, ktorý si zabezpečil za účelom operácie očí. Celkové výdavky na bývanie sú po zaokrúhlení v sume 278 Eur mesačne. Medzi ostatné výdavky otec zaradil: poisťka pre syna Dávida 11,62 Eur mesačne, mobil 10 eur mesačne, benzín 20 Eur mesačne.

6. Situácia ohľadne maloletej: H. má 11 rokov, navštevuje piaty ročník základnej školy v Trnenci nad Váhom. Dosahuje výborné študijné výsledky, nestravuje sa v školskej jedálni, navštevuje školský krúžok biologický, ktorý nie je spoplatnený a mimoškolský tanečný, ktorý je spoplatnený sumou 20 eur mesačne. Medzi ďalšie osobné výdavky maloletej otec zaradil: poistenie vo výške 17 Eur mesačne, mobil 10 Eur mesačne, cestovné 20 eur mesačne. K výdavkom je potrebné zaradiť aj výdavky na pomernú časť výdavkov na bývanie, t.j. sumu 139 Eur mesačne. Maloletá bola prijatá na osemročné J. R. S. U. Š., počnúc septembrom 2019. Zdravotný stav maloletej nevyžaduje starostlivosť zo strany odborného lekára. Výdavky na maloletú sú bežné, primerané veku. S maloletou bol dňa 03.04.2019 vykonaný pohovor bez prítomnosti zákonného zástupcu, počas ktorého H. uviedla, že chce zostať bývať u otca, aj keď jej mama niekedy tak trochu chýba, ale nevie si predstaviť, že by u mamy trávila víkendy, alebo ju navštevovala s prespávaním. Mama jej zvykne sporadicky zavolať, nie vždy však v najvhodnejší čas. Jeden týždeň sa stávalo, že jej každý deň volala ráno o piatej hodine a vyčítala jej prečo od nej odišla. Naposledy ju videla v septembri 2018. Na výchove a naplňaní potrieb maloletej sa okrem otca podieľajú aj starí rodičia zo strany otca.

7. Súd na danú vec aplikoval nasledovné právne normy:

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "ZoR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1, 4, 5 ZoR, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu..., najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, 3, 4 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa čl. 5 ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa § 76 ods.1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 28 ods. 3 ZoR, rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Podľa § 39 ods. 1 ZoR, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič.

Podľa § 38 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa. Podľa ods. 3, v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

Podľa § 39 ods. 4 ZoR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 35 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 106 ods. 1 písm. a) CSP, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky..

Podľa § 111 ods. 3 CSP, ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Podľa § 112 CSP, ak nemožno doručiť písomnosť, ktorá sa nedoručuje do vlastných rúk, na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel pri aplikovaní vyššie uvedených právnych noriem, k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

8. Maloletá H. bola neodkladným opatrením vykonateľným dňa 01.10.2018 dočasne ponechaná v starostlivosti otca, keďže to vyžadoval záujem na výchove a zdravom sociálnom, fyzickom a psychickom vývine maloletej. Matka nadmerne požívala alkoholické nápoje, hádala sa so svojim partnerom, s maloletou, ktorú aj vymkla, viackrát bola privolaná polícia. Maloletú matka brávala so sebou do pohostinských zariadení. Mal. H. si vyslovene priała, aby bývala u otca. V osobnej starostlivosti otca je od polovice septembra 2018. Zo šetrenia opatrovníka vyplýva, že otec je schopný zabezpečovať sústavnú a riadnu osobnú starostlivosť o výchovu a výživu maloletej. V domácnosti má vytvorené vhodné podmienky na bývanie. V starostlivosti o maloletú mu zároveň pomáhajú rodičia. H. sa v rámci šetrenia aj v tomto konaní opatrovníkovi vyjadrila, že chce bývať s otcom. Matku videla od septembra 2018 do apríla 2019 jedenkrát. Následne iba raz matka iniciatívne navštívila dcéru po škole. Matka dcére telefonuje vždy z iného čísla, často v nevhodný čas. Matka si vôbec neplní vyživovaciu povinnosť. Na

pojednávane dňa 11.04.2019 sa matka nedostavila zo zdravotných dôvodov, preto súd pojednávane následne odročil a matku opätovne predvolal na pojednávane dňa 24.06.2019. Predmetnú zásielku si však matka neprevzala ani pri opakovanom doručení v odbernej lehote na adrese trvalého pobytu, ktorú má matka evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky. Inú adresu matka súdu neuviedla, pritom návrh spolu s ostatnými listinami prevzala na tejto adrese. Opatrovníkovi sa nepodarilo vykonať šetrenie. Uvedeným konaním si matka sama odňala možnosť konať pred súdom. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca (výrok I.) a zaviazal matku k plneniu vyživovacej povinnosti vo výške 50 Eur mesačne vopred k 15. dňu v mesiaci. Je zrejmé, že výdavky na maloletú prekračujú sumu 100 Eur mesačne (v prípade, že by aj otec prispieval sumou 50 Eur). Rovnako je potrebné brať do úvahy, že otec sa osobne stará o maloletú, preto by práve matka mala prispievať vyššou sumou ako otec. Súd však okrem iného zohľadňuje konkrétne okolnosti, možnosti a schopnosti povinného rodiča. V prípade matky bolo zistené, že mala problémy s alkoholom, k novembru 2018 dobrovoľne skončila pracovný pomer u zamestnávateľa, u ktorého pracovala dlhodobo. V súčasnosti je nezamestnaná a poberá dávku v nezamestnanosti v sume v priemere 379,40 Eur mesačne. Iný príjem nemá. Na rodinnom dome, kde má trvalý pobyt viazne záložné právo a prebiehajú katastrálne konania, o ktorých súd bližšie nemá vedomosť. Berúc do úvahy príjem otca v sume 1.000 Eur mesačne, jeho výdavky na bývanie, výživné na ostatné dve deti otca, iné výdavky (bod 5 rozsudku) a potreby a výdavky maloletej (bod 6 rozsudku), súd dospel k záveru, že v čase vyhlásenia rozsudku je pre pokrytie celkových potrieb maloletej postačujúca zo strany matky suma výživného 50 Eur mesačne, čo predstavuje menej ako 20% z príjmu matky (výrok IV.). Otec navrhol, aby matka bola zaviazaná k plneniu vyživovacej povinnosti počnúc právoplatnosťou rozsudku. Keďže si však matka neplnila túto povinnosť vôbec, súd v záujme maloletej určil túto povinnosť počnúc aspoň dňom 01.01.2019 (berúc do úvahy dátum podania návrhu dňa 03.12.2018). U uvedeného dôvodu vznikol matke do 30.06.2019 dlh na výživnom vo výške 300 Eur, ktorú sumu súd matke povolil splácať v splátkach vo výške 10 Eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod stratou výhody splátok (výrok V.). Styk matke súd neupravil (výrok VI.), keďže nezistil potrebu takejto úpravy a túto ani otec, ani opatrovník nenavrhl. Súd sa stotožnil s návrhom opatrovníka a matku obmedzil vo výkone jej rodičovských práv, keďže z dokazovania vyplynulo, že matka si vôbec neplní svoje rodičovské povinnosti od polovice septembra 2018. Otec sa matkou nevie skontaktovať. Bolo zistené, že matka požívala alkoholické nápoje v nadmernej miere, čo je možné vyvodit' aj v súčasnosti, keďže kontaktuje maloletú v nevhodnom čase, vytýka veci otcovi i maloletej, kedy ich obviňuje zo svojej situácie. Otec sa snažil zabezpečiť súhlas matky s prestupom H. na osemročné gymnázium, čo aj súd vyhodnotil ako jednoznačne v záujme maloletej, ktorá na túto školu bola počnúc septembrom 2019 prijatá. H. má záujem študovať na tejto škole, čo sama vyjadrila. Matka odmietla dať k tomuto súhlas, teda nielenže sa nepodieľa na výchove a starostlivosti o maloletú, ale otcovi dokonca bráni v riadnom výkone rodičovských práv a povinností. Existuje dôvodná obava, že otec bez súčinnosti matky nebude môcť zabezpečiť starostlivosť o maloletú, spravovať jej majetok a zastupovať ju, a teda súd obmedzil matku vo výkone jej rodičovských práv v rozsahu podľa výroku II. rozsudku a určil, že otec bude oprávnený zastupovať a spravovať majetok maloletej (výrok III.). Pre vylúčenie pochybností súd tiež samostatným výrokom udelil súhlas namiesto matky maloletej na zápis do školského zariadenia J. R. S. U. Š. (výrok VII.). Vo výroku VIII. súd zmenil rozsudok, ktorým súd naposledy rozhodol o úprave práv a povinností rodičov k maloletej. Súd považoval za nadbytočné zrušiť uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie (§ 333 a nasl. CSP), keďže čas trvania je v ňom priamo viazaný do právoplatného skončenia tejto veci.

9. O trovách súd rozhodol podľa § 52 CMP, a teda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak (výrok IX.).

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).